

Wilt u reageren?
Hebt u een voorstel voor **Opinie**?
Mail dan naar opinie@tijd.be

Opinie

Vakbonden voeren de verkeerde strijd.

MICHEL DELBAERE

Gisteren trokken de vakbonden door Brussel, het startschot voor een reeks acties en betogingen tegen het regeringsbeleid. Ze vergissen zich echter van vijand. Ook de bonden moeten inzien dat hervormingen nodig zijn, willen we onze welvaart op lange termijn behouden.

Het zijn woelige tijden voor het sociaal overleg. Gisteren zorgde de zoveelste vakbondsactie op rij voor heel wat hinder in en rond Brussel. Slogans werden daarbij niet geschuwd. Zo hekelen de vakbonden de besparingen en hervormingen van de verschillende regeringen in dit land. Ook de flexibilisering van de arbeidstijd en de pensioenhervorming worden zwaar geviserd. Toch laten we die slogans de komende tijd beter aan de kant. Ons land en onze economie hebben meer dan ooit nood aan ingrijpende hervormingen. Ook de vakbondsleiders moeten dat beseffen. Als we nu niet de moed hebben om het systeem aan te passen, blijft er voor de volgende generaties niets meer over.

Het principe van onze sociale zekerheid is fantastisch. Toch is er een belangrijke voorwaarde: het oneigenlijk gebruik moet eruit. Iedereen is het erover eens dat wie echt steun nodig heeft, geholpen moet worden. Wie hulp 'oneigenlijk' gebruikt, wie eigenlijk geen recht heeft op die steun, is onze overheidsfinanciën en dus ook zijn medeburgers aan het bestelen. De privileges en de verworvenheden van het verleden moeten we dan ook ter discussie durven te stellen. Twee woorden moeten ons kompas vormen: responsabilisering en activering.

Responsabilisering betekent dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Ja, we zullen met z'n allen langer moeten werken. En daar hebben we nog veel ruimte. Zo goed als overal in Europa ligt de effectieve pensioenleeftijd hoger dan in België. Enkel in Slowakije en Frank-

rijk gaan de mensen vroeger met pensioen. Zijn dat dan de landen waar we ons aan willen spiegelen? Het is in dit opzicht dan ook onverantwoord dat de vakbonden de helft van alle ambtenaren wil laten erkennen als mensen met een zwaar beroep.

Daarnaast moeten we inzetten op activering. Slechts 67 procent van de bevolking tussen 20 en de 64 jaar is aan de slag. In Brussel is dat slechts 57 procent. Die cijfers tonen aan dat nog te veel mensen niet aan de slag zijn. Dat terwijl het aantal jobs en het aantal vacatures jaar na jaar stijgen. Onze werkzaamheidsgraad moet dringend omhoog. Als we de Europese doelstelling van 75 procent willen halen, moeten we de komende jaren 560.000 mensen extra aan het werk krijgen. Dat is een enorme uitdaging.

Hervormen

Activeren betekent ook hervormen. De brugpensioenen worden terecht afgebouwd, maar als gevolg daarvan stijgt het aantal langdurig zieken. Vorig jaar steeg dat aantal met 14 procent. Vanaf 55 jaar zit een op de acht werknemers ziek thuis. Dat soort oneigenlijk gebruik van de sociale zekerheid moet eruit, want ook deze mensen moeten een plaats krijgen op de arbeidsmarkt.

De vergrijzing maakt dat we de komende tien jaar jaarlijks 1 miljard euro extra moeten uitgeven aan de gezondheidszorg en de pensioenen. Hoe zullen we dit financieren? Willen we garanderen dat iedereen een beroep kan blijven doen op de sociale zekerheid, dan moeten we hervormen. Bepaalde vakbondsleiders pleiten

Laat ons samen realiseren dat onze sociale zekerheid er ook nog zal zijn voor de generaties na ons.

voor meer belastingen, maar dat zal het probleem alleen groter maken. In dit land hebben we bijna het hoogste overheidsbeslag van Europa. Nog meer belastingen zal jobs vernietigen. De enige mogelijke oplossing is economische groei.

De omgevingsfactoren zijn positief. De groeimotor van België trekt opnieuw aan. De export in Vlaanderen neemt toe, het aantal ondernemingen en jobs stijgt en met een voorzichtige groei van 1,5 procent gaat het economisch weer vooruit. Het zijn bewijzen dat het regeringsbeleid en de besparingen ons opnieuw op de juiste weg zetten. Maar het is niet genoeg. Willen we onze sociale zekerheid veiligstellen, dan zal er meer nodig zijn. Een groei van 2 procent zorgt bruto voor een stijging van het bruto binnenlands product met ongeveer 8 miljard euro. Groei is de enige manier om de stijgende kosten op te vangen, zonder extra belastingen te heffen.

Ook de vakbonden moeten dat inzien. Op korte termijn willen de bonden de verworvenheden van het verleden veiligstellen, maar daardoor maken ze het langetermijnperspectief kapot. Hoog tijd om van tactiek naar strategie te gaan. Laat ons samen een ambitieuze groeiagenda uittekenen waar iedereen beter van wordt. Laat ons samen realiseren dat onze sociale zekerheid ook voor de generaties na ons beschikbaar zal zijn. Daarbij moeten we het collectieve boven het individuele belang plaatsen. Laat ons de moed hebben om af te stappen van het eigenbelang en die belangrijke en moeilijke beslissingen nemen.

Michel Delbaere
CEO van Crop's en erevoorzitter Voka

De opinie van Zak

Maakt minister Schauvliege er zich niet te gemakkelijk van af voor de ruimtelijke ordening?

ALLE PROFESSOREN RUIMTELIJKE PLANNING VAN VIER VLAAMSE UNIVERSITEITEN

Met haar leidraden voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen neemt minister van Omgeving Joke Schauvliege ogenschijnlijk moedige standpunten in. Wij plaatsen echter vraagtekens bij haar intenties. Dat doen we eensgezind, ondanks haar recente bewering dat de academici het toch nooit met elkaar eens zijn over de Vlaamse ruimtelijke ordening.

Minister Joke Schauvliege pakte in De Morgen (22 mei) uit met haar hertekening van de Vlaamse ruimtelijke ordening op basis van vijf mantra's: betonstop, weg met de villa, verplicht groen, bouwgronden ruilen en minder 'pseudo-boeren'. Sommige van deze (bewust?) geklede voorstellen zijn geïnspireerd op ideeën die ooit vanuit onze hoek werden gelanceerd. We kunnen er dus niet tegen zijn. Maar zijn die adviezen wel adequaat verwerkt?

Een betonstop? In principe ja. Helaas komt die er pas in 2050. Veel te laat, want de vandaag al 'verrommelde' ruimte zal dan volledig wegverkaveld zijn.

Weg met de villa? Ja, op slecht gelegen plekken. In stedelijk gebied en nabij openbaar vervoer kunnen villa's dan plaatsmaken voor verdichting.

Verplicht groen? Ja, al vrezen we dat dat een ratjetoe van allerhande private groenperkes oplevert, zonder ecologische of landschappelijke meerwaarde.

Bouwgronden ruilen? Jazeker. Om te verdichten op knooppunten van het openbaar vervoer en om de lintbebouwing een halt toe te roepen.

Minder 'pseudoboeren'? Graag. Al legt het voorstel in zijn huidige vorm een bom onder het idee van ecologisch en natuurvriendelijk (hobby)boeren.

Toegegeven: we hebben een en ander uit de krant moeten vernemen. Het lijstje van de minister is een erg selectieve keuze uit een waaier van academische voorstellen die in een breder verband en een meer gedegen context zijn voorgesteld.

Vlaamse wanorde

We vragen ons dan ook af of de minister er zich niet te gemakkelijk vanaf maakt. De Vlaamse ruimtelijke wanorde zit verankerd in het gewestplan, dat sinds de jaren 70 bijna alle percelen in Vlaanderen een bestemming oplegt. Ook de codex over de ruimtelijke ordening bevat tal van uitzonderingsregels die de 'verlinting' in de hand werken. Bij de recente decentralisatie worden ook te veel beslissingen aan de gemeenten overgelaten.

Cruciaal zijn een meer aan de actualiteit aangepaste regelgeving en nieuwe ondersteunende maatregelen. Steeds meer vragende partijen (burgers en bedrijven) zijn daarvoor te vinden, ook met het oog op de uit de pan vliegende maatschappelijke kosten van onder meer zorg, milieu en verkeer. Het is absurd dat sommige bouwlustigen nog steeds menen een bouwrecht te ontfangen aan een plan van bijna een mensenleven oud. Als we echt een bouwstop ambiëren, moeten we af van dit plan en moeten eventuele bouw mogelijkheden systematisch geëvalueerd worden.

Tegelijk dient een alternatieve koers uitgezet te worden in functie van efficiënt ruimtegebruik, op openbaar vervoer gerichte ontwikkeling, kernversterking en

het openhouden van de open ruimte. Dat impliceert eveneens dat een aantal bevoegdheden terug naar het gewestelijke bestuursniveau moeten.

Wordt dat een makkelijke klus? Zeker niet, maar het is wel een noodzakelijke stap om de beleidsvoornemens van Schauvliege waar te maken.

Alternatieven

Wij zijn dus de laatste om tegen te spreken dat een krachtige koerswending nodig is in de Vlaamse ruimtelijke ordening. Het beleid is achterhaald en biedt geen oplossing voor prangende maatschappelijke problemen. Maar het moet breder en actueler worden gekaderd.

Voorts valt ons op dat in de vroegtijdig ontvallen ideeën van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen niets gezegd wordt over het overmatig autogebruik en het daarmee samenhangend file- en gezondheidsprobleem van de Vlaamse ruimte. Ook daar moet een doordachte ruimtelijke planning een cruciale rol spelen.

We vinden van het universitaire onderzoek weinig terug in de gelekte werkt teksten. Het kabinet en de administratie blijven navelstaren.

We vinden in de uitgelekte teksten ook niets terug over de noodzakelijke energietransitie, de klimaatadaptatie, het behoud van regionale voedselproductie en onze algemene (economische) welvaart of het teveel aan bedrijfsterrainen.

Even onderbelicht blijft de ondersteuning van geëngageerde burgers, die bij gebrek aan een goed overheidsbeleid maar zelf de handen uit de mouwen steken voor onder meer zorg, lokaal welzijn, gedeeld transport en het beheer van natuurgebieden en bossen.

Over al deze aspecten hebben de universiteiten nochtans uitvoerig onderzoek gedaan. Jammer genoeg vinden we daar van weinig terug in de uitgelekte werkt teksten. Het kabinet en de administratie blijven navelstaren. Wij komen derhalve zelf binnenkort met onze voorstellen voor een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Luuk Boelens (UGent), Beitske Boonstra (UGent), Kobe Boussauw (VUB), Tom Coppens (UAntwerpen), Geert De Blust (UAntwerpen), Pascal de Decker (KU Leuven), Dirk Lauwers (UAntwerpen/UGent), Hans Leinfelder (KU Leuven), Michael Ryckewaert (VUB), Jan Schreurs (KU Leuven), Maarten Van Ackere (UAntwerpen)

Gespot Rechtse populist zijn de dronken gasten op feestjes.

deVolkskrant

KRISTOF JACOBS

Dat rechts-populistische partijen een compleet rechtse agenda hebben, is een grote misvatting. Sterker nog: bij hun modernisering zie je dat vooral hun economische standpunten steeds linkser worden.

Over het algemeen zijn politicologen positiever over rechts-populistische partijen dan journalisten. Als rechtse populist zien zich gematigd voordoen en stellen dat ze voorstanders van de democratie zijn, wordt dat door de media mogelijk gezien als een acteerprestatie. Politicologen zien populistisch-rechtse partijen als de dronken gasten op een feestje. Ze verkondigen de ongemakkelijke waarheden die niemand wil horen en ze zetten die op de politieke agenda.

Paradoxaal genoeg kunnen rechtse populist door de vinger op de zere plekken van de samenleving te leggen de kloof tussen burger en politiek ook weer vergroten, doordat het bewustzijn van de burger over zijn eigen onvrede toeneemt.

Deze opinie is gespot in *de Volkskrant*.